

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการชัดเกลาเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล

(Socialization into Nursing Profession)

ชื่อผู้เขียน

นางสาว ศิริน สุสุข

(Miss Sikarin Soosuk)

แผนกวิชา/คณะ

คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์

ปี

2532

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการชัดเกลาเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล โดยการวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีผลกระทำให้บุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดทั่วไป สู่ความรู้สึกนึกคิดของความเป็นพยาบาล ซึ่งจะพิจารณาทั้งเนื้อหาและกลไกในการถ่ายทอดลักษณะความเป็นพยาบาลสู่นักศึกษาพยาบาล และกลไกในการถ่ายทอดเนื้อหาเหล่านี้ประกอบด้วยกระบวนการชัดเกลาโดยทางตรงและโดยทางอ้อม และเนื่องจากเป็นการศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการชัดเกลาจึงต้องใช้การศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งกระบวนการฯ โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้แบบบันทึกเป็นเครื่องมือในการบันทึก โดยรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย จำนวน 20 คนจากชั้นปีที่ 1-4 ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของกระบวนการฯ

ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการชัดเกลาเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล ประกอบด้วยกระบวนการ 3 ชั้นตอน ได้แก่ ระยะก่อนเข้าสู่กระบวนการชัดเกลา ระยะระหว่างกระบวนการชัดเกลา และระยะเข้าสู่วิชาชีพ

ระยะก่อนเข้าสู่กระบวนการรัคเกล่าเข้าสู่วิชาชีพมาบaal เป็นระยะห้าเดือนทั้งต่อที่บุคคลจะตัดสินใจเข้าสู่วิชาชีพมาบaal ซึ่งแรงจูงใจในการตัดสินใจเลือก็คือ อิทธิพลเชิงเศรษฐกิจมั่นやすくสูงสุด เช่น จบแล้วมีงานทำทันที ไม่ต้องทำงานทำ รายได้ดีพอควร เป็นอาชีพที่มั่นคง โดยที่มีสมาร์ทในครอบครัวได้แก่ พ่อแม่และพี่สาว เป็นบุคคลนัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา การมีภาพพจน์เกี่ยวกับมาบaal มาก่อนจากการที่スマร์ทของครอบครัว (พี่สาว) อยู่ในวิชาชีพมาบaal หรือจากการเคยมีภาพประทับใจในสัญลักษณ์ของวิชาชีพ เช่น เครื่องแบบก็เป็นแรงจูงใจสำคัญอีกประการหนึ่ง แต่ทั้งนี้ ต่างให้เหตุผลในเชิงเศรษฐกิจเป็นแรงผลักดัน อีกประดิ่นหนึ่ง คือเป็นการลดระดับความต้องการของตัวเองจากความผิดหวังในการเข้าสู่วิชาชีพแพทย์ โดยถือว่าเป็นวิชาชีพเกี่ยวกับสุขภาพ เช่นเดียวกัน

ระยะระหว่างกระบวนการรัคเกล่าเข้าสู่วิชาชีพมาบaal ประกอบด้วย การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. กระบวนการเริ่มพัฒนาอัตตะของความเป็นมาบaal
2. กระบวนการฝึกหัด บทบาทมาบaal เพื่อพัฒนาสู่บทบาทของมาบaal
3. กระบวนการนิยามตัวเองในฐานะ เป็นสมาร์ทคนหนึ่งของวิชาชีพ

กระบวนการเริ่มพัฒนาอัตตะ เชิงวิชาชีพเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลผ่านกระบวนการคัดสรรเข้าสู่บริบทแห่งการรัคเกล่าทางวิชาชีพ ซึ่งภายในบริบทนี้มีภาวะเจื่อนใจมากมายที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาอัตตะแห่งความเป็นมาบaal เพื่อให้มีน้ำสู่บทบาทของมาบaal วิชาชีพ เจื่อนใจสำคัญ ได้แก่ กระบวนการปรับตัวกับลักษณะล้อนใหม่ที่มีสาระสำคัญต่อกระบวนการรัคเกล่า ได้แก่ กฏระเบียบในการซ่อนนุญาตเข้าออกสถานที่ของวิทยาลัยมาบaal กระบวนการรับสมาร์ทใหม่หรือน้องใหม่ การเรียนรู้องค์ความรู้ทางมาบaal ขั้นพื้นฐาน การกระทำเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความคาดหวังของบุคคลภายนอกต่อนักศึกษามาบaal ซึ่งภาวะเจื่อนใจเหล่านี้ มีผลกระทบกระตุ้นให้พากเพื้าสามารถนิยามตัวเองได้ว่า เป็นบุคคลที่เริ่มเข้าสู่แวดวงของวิชาชีพมาบaal ซึ่งมีลักษณะเฉพาะเจาะจง ดังนั้นก่อว่าคนถูกรับเข้าสู่วัฒนธรรมย่อยในฐานะ เป็นสมาร์ท เริ่มรับเอาค่านิยมของวิชาชีพมาบaal สู่อัตตะ ต่อมาเมื่อ ชั้นผู้ประกอบการทั้งคลินิกในเชิงเทคนิค บันทึกวิชาชีพมาบaal มีโอกาสปฏิสัมรรถ์กับทีมสุขภาพในโรงพยาบาล โดยเฉพาะ

กับพยาบาลจะทำให้มีประสบการณ์ในบทบาทของพยาบาล โดยผ่านการฝึกหัดหรือเล่นบทบาทของพยาบาล เช่น การฝึกฉีดยา การปฏิบัติกับผู้ป่วย ประสบการณ์เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย ประสบการณ์การท้าคลอด จากการฝึกหัดบทบาทพยาบาลจนเกิดความชำนาญจะทำให้พากษาสามารถนิยามตัวเองในฐานะเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีความมั่นใจ ภาคภูมิใจมีเกียรติภูมิในการปฏิบัติการพยาบาล และสามารถพัฒนาบทบาทของตัวเอง ได้อย่างดียิ่งจากการร่วมปฏิบัติการกับทีมสุขภาพอื่น ๆ เพราะมีการจำแนกหน้าที่อย่างเด่นชัด ระดับของการพัฒนาอัตโนมัติ เชิงวิชาชีพจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ความความเชื่อมั่นของพฤติกรรมและทัศนคติต่อวิชาชีพ จนนักศึกษาพยาบาลสามารถนิยามตัวเอง ได้ว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งของวิชาชีพ โดยเช้าจะตระหนักรู้ว่าตนเป็นผู้รับผิดชอบต่อวิชาชีพ มีหน้าที่อย่างไร ต่อวิชาชีพ

ระยะเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล เมื่อผ่านกระบวนการชัดเกล้าแล้ว พากษาจะถูกคาดหวังว่าได้ก้าวข้ามไปสู่สถานภาพใหม่ เป็นผู้มีความรู้ทางการอาชีพ มีความรู้ระดับสูง มีทักษะที่มาจากการฝึกฝน ตลอดจนมีความมั่นใจในบทบาทและมีความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ

กล่าวโดยสรุป ตัวแบบสมมุติฐานเชิงกระบวนการที่สร้างขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้ในการศึกษาระบวนการชัดเกล้าเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลได้โดยทั่วไป โดยที่เงื่อนไขสำคัญในแต่ละขั้นตอนสามารถนำไปใช้ศึกษาให้ลึก เอียงลึกซึ้งต่อไปได้และโดยที่ถ้าสามารถนำตัวแบบนี้ไปศึกษาในลักษณะ longitudinal โดยใช้ตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 เป็นกลุ่มเดียวกันทั้งหมดใช้เวลาศึกษา 4 ปี จะทำให้ได้ตัวแบบที่สมบูรณ์ มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการชัดเกล้าเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลเป็นอย่างยิ่ง

Abstract

This dissertation " Socialization into Nursing Profession " is aimed to examine and analyze factors and conditions which influent on cognitive structure of persons in respect of becoming professional nurses. Factors and conditions in this study cover contents and mechanisms in socializing process. And this study will include socializing both intention (directly) and unintention (indirectly) . To be successful in the thesis's purpose, methodologies in the study are qualitative methods, i.e., participating observation, deep interviewing with using tape recorder.

Samples in the study are 20 students from first year to forth year students in Thai Red Cross Nurse College.

Results of the study, initially, socialization into nursing profession consists 3 stages i.e., 1) Pre socialized Stage ; 2) Under socialized stage ; 3) Becoming professional nurse stage.

Pre socialized stage This stage is a critical point of persons to decide to get into nursing profession. Economical aspect is the most important factor in motivating persons to choose this profession, e.g., will having a certain job as soon as graduation, will having good income and will be in a stable vocation. Significant people in stimulating this decision are parents, sibling, especially, sisters who are earlier in this occupation. Minus factors should be mentioned here are glory of nurse uniform and a compensating mechanism of relief tension from failure from getting into medical profession. The reason for linking these two professions is both concerning health care service.

Under socialized stage This satge is a long continuing process but can be seperated in terms of social psychological steps as follows ;

- (1) Developmental Process of Self in nursing profession respect
- (2) Practicing Process of nurse roles
- (3) Definition of oneself as a member of professional nurse

Developmental Process of self in professional nurse starts when students are passed selection procedures into socializing context. Within this context students have encountered with a lot of conditions effective to tend students to more and more attending to nurse roles. Among the conditions, the most important one is a condition for adaptation to essential rules for socializing e.g., following strictly to permissional times of in-college and out-college, hard studying in introduction of nursing knowledge, learning of symbols in professional context, learning of expectancy from other people on nurse student roles, etc. Facing with these necessary conditions, students can realize themeselv that they are in a particular professional nurse community. Knowing that they are accepted into a sub-culture of nursing profession as the members, they will accept internally of professional values. These values are incorporated into self elaborating of professional nurses. After practicing clinique skill on wards, nurse students have chances to interact with medical team, especially with senior nurses. Exchanging interaction with seniors happen through acting real nurse roles, e.g., practicing injection, caring patients, coping with dying patients, etc. When being skillful, students will be more confident and pround of their esteem. These skill will be more improved and as the same time, more positive attitudes towards nursing profession are developed. Hence, in a certain time, nurse students will be ready to define themeselv as members of professional nurses with realization of task and responsibility of nurse roles.

Becoming Professional nurses stage In this stage the students have been expected from other people in a new status for absolutely practicing of nursing skill. They are also expected to be understand definitely of nurse roles and to fully commit to this new status.

In conclusion, the assumption model of socializing process in this study has been proved to be able to make understanding of socialization into nursing profession. The conditions found in the study can be furthermore studied deeply in details for later study. To be more benefit in practical ⁱⁿ study, this matter, it is advised here to design study in longitudinal for 4 years term which is covering whole process of socialization program.